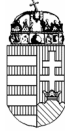

Budapest Környéki Törvényszék
mint másodfokú bíróság
7.Pf.20.572/2021/4.

A Budapest környéki törvényszék mint másodfokú a bíróság a dr. Kegye Adél ügyvéd (1076 Budapest, Szinva utca 2. I/7.) által képviselt **Validity Alapítvány-Központ a mentális sérültek jogaiért** (1053 Budapest, Ferenciek tere 2.) felperesnek – a Buczkó Ügyvédi Iroda (1113 Budapest, Edömér utca 2., ügyintéző: dr. Buczkó Péter ügyvéd) által képviselt **Pest Megyei Kormányhivatal Dunakeszi Járási Hivatala** (2120 Dunakeszi, Fő út 143.) alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indított perében a Budakörnyéki Járásbíróság 2020. február 4-én kelt, 7.P.20.346/2019/16. számú ítélete ellen alperes által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t .

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érinti, míg fellebbezett részét részben megváltoztatja akként, hogy alperes adatszolgáltatási kötelezettségét az általa foglalkoztatott hivatásos gondnokok vonatkozásában köteles teljesíteni az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak szerint.

Kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg felperesnek 130.040.- (százharmincezer-negyven) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási részperkötséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte alperest, hogy 15 napon belül díjmentesen felperes e-mail címre küldje meg azon hivatásos gondnokok nevét és székhelyét, akik 2018. március 26-án a Pest Megyei Topház Egyesített Szociális Intézményben (mai nevén: Gödi Gondviselés Házában) az ott lakó gondnokokkal kapcsolatosan a hivatásos gondnoki tevékenységet ellátták.

Ezt meghaladóan felperes keresetét elutasította, ugyanakkor felhívta felperes figyelmét arra, hogy a közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők, azok internetes honlapon nem tehetők közzé.

Az ítélet ellen alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak a megváltoztatását, és a kereset teljes egészében történő elutasítását, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, valamint felperesnek a felszámított első- és másodfokú perkötségei megfizetésére kötelezését kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét pedig az elsődleges fellebbezése körében a Pp. 369.§ (1) és (3) bekezdésében, míg másodlagos fellebbezésére vonatkozóan a Pp. 369.§ (1) bekezdésében jelölte meg

Fellebbezése indokolásában elsődlegesen pergátló kifogást terjesztett elő, melynek eredményeként a másodfokú bíróság 7.Pf.20.235/2020/3. szám alatti végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette. Ezt követően felperes felülvizsgálati kérelmére tekintettel a Kúria 2021. április 21-én kelt, Pfv.IV.20.960/2020/4. sorszámú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új

eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Előírta továbbá a másodfokú bíróság számára, hogy az új eljárásban a fellebbezés érdemi elbírálásáról kell döntenie.

Alperes fellebbezése indoklásában előadta, hogy álláspontja szerint téves és végrehajthatatlan az elsőfokú bíróság ítélete, mert neki nincs arra vonatkozó információja, illetve ilyen tartalmú nyilvántartást nem vezet, hogy 2018. március 26-án az adott intézményben kik voltak az ott lakó gondnokoltak. Hangsúlyozta, hogy a megjelölt intézet országos intézményként működik, ahol nem csak a vele jogviszonyban álló gondnokok látnak el feladatokat. Állította, hogy olyan nyilvántartást sem vezet, amely alapján egyszerű adatszolgáltatással a kért adatok megállapíthatók lennének, és ezt szerinte a meghallgatott két tanú is alátámasztotta.

A kért adatokra tehát semmilyen nyilvántartás nincs, csak a konkrét ügyiratok állnak rendelkezésre, mégpedig azon gondnokoltaké, akiknek Dunakeszi Járás területén van a bejelentett lakóhelyük akár lakcím, akár az elhelyezést biztosító intézmény székhelye alapján.

Kifejtette, hogy ebben az országos intézményben lakhattak olyan gondnokoltak is, akiknek az adott járásban nincs bejelentett lakhelyük. A gondnok pedig rendelkezhet úgy is, hogy például egy távoli megye településén van a gondnokoltak ingatlana, a természetes személy gondnoka ott él, ténylegesen ott jár el, tehát az áll érdekében, hogy hivatali időben a hivatali ügyeket a vidéki megyében intézze.

Mindezek alapján álláspontja szerint a kért adatok kigyűjtése nem, vagy csak több ezer akta azon négy szempont szerinti átvizsgálása alapján lenne lehetséges, hogy gondnokoltanként meg kellene nézni az illetékességet, a hatáskört, valamint az adott szociális intézményt, továbbá az adott időállapotot is. Azt, hogy a Pest Megyei Kormányhivatallal jogviszonyban álló hivatásos gondnokok közül kik azok, akik az adott szociális intézményben, adott ellátottakhoz tartoznak, állítása szerint szintén nem tartja nyilván.

A kért adatok tehát olyan új minőségűeknek nevezte, amelyek kiadására alperes nem kötelezhető (NAIH-4205-2/2012/V. számú határozata). Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tanúvallomások téves értékelésével jutott ezzel ellentétes következtetésre, és azt ragadta ki egyoldalúan, hogy a gondnokoltaknak vannak nála aktái, de azt azonban nem mérlegelte helyesen, hogy abból egy új adatot kellene alperesnek előállítania.

Megítélése szerint továbbá az elsőfokú bíróság tévesen minősítette a kért adatokat közérdekből nyilvános adatoknak, illetve figyelmen kívül hagyta azt is, hogy ha mégis azok lennének, a megismerésükhöz fűződő jogot jogszabály mégis korlátozza. Ennek kapcsán hivatkozott a Gyvt. 102. § (1), (3) és (5) bekezdésére, valamint a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. év CLXXV. törvény (Nytv.) 3. § (1) bekezdésére és 5. §-ára, valamint 7.§-ára, továbbá az adatszolgáltatás részletes szabályait tartalmazó 16/2014(III.13.) KIM rendeletre.

Utalt arra is, hogy a közérdekből nyilvános adat kiadása iránti perben is érvényesülniük kell a Ptk. alapelveinek, melyekre figyelemmel a felperes által megjelölt adatok egyébként is ismételt igénylése nem felel meg a jog társadalmi rendeltetésnek, és a jóhiszemű joggyakorlás követelményeinek sem (Kúria Pfv.IV. 20.137/2013).

Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az ún. „késztező adatkezelés” kapcsán általa kifejtetteket is, mert a perrel érintett szociális intézmény

működését felperes anélkül is ellenőrizhetné, hogy az adatigénylés teljesítésével megalázott helyzetbe hozná a gondnokoltakat, belőlük negatív érzést válthatna ki a listaszerű adatigényléssel. Ezen álláspontjával kapcsolatban az elsőfokú ítélet nem tartalmaz indokolást, pedig ellenkérelmében is hivatkozott erre.

Végezetül az elsőfokú bíróság ítélete azért is megalapozatlannak nevezte, mert azáltal sérült az Infotv. 26. § (2) bekezdése szerinti „célhoz kötöttség elve” is. Felperes ugyanis nem igazolta kellően az adatigénylése célját és indokát, így nem igazolta azt sem, hogy az adatkezelése során a célhoz kötöttség megvalósul, és az adatkezelés jogszerűen történik.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján alperesnek a másodfokú perköltségeiben való marasztalása mellett.

Álláspontja indokolásában hivatkozott arra, hogy alperes a peres eljárást megelőzően írt levelében sem vitatta saját adatkezelői minőségét, sőt maga nyilatkozott akként, hogy folyamatban van a törvényes képviselő hivatásos gondnokok arra vonatkozó igényének felmérése, hogy a gondnokoltak jogai megóvása érdekében, esetleges jogsérelmük esetén, igénylik-e a felperes által biztosítandó jogvédelmet. Vagyis alperes ebből következően is a kért adatokkal rendelkezik.

Mivel pedig alperes külön aktát vezet a gondnokoltakról – mint ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította – nem az minősül adatkezelőnek, aki az adott adatkörrel nyilvántartást vezet, hanem az, aki az adott adatokat bármilyen formában kezeli. Nem minősülhet tehát álláspontja szerint új adat generálásának az alperes által egyébként kezelt adatok leszűrése a gondnokoltak lakóhelye alapján.

Hangsúlyozta, hogy szó sincs visszaélészerű joggyakorlásról, hiszen ő olyan érdekvédelmi szervezet, amelynek célja az értelmi és pszichoszociális fogyatékosággal élő emberek jogainak érvényesítése, ami az információhoz jutás közérdeke alapozza meg az adat kiadásának kötelezettségét (Kúria BH 2015.5.210.). Az adatigénylés célját pedig egyébként sem köteles megadni. Amennyiben esetlegesen a célhoz kötött adatkezelés elvét megsértené, az akkor a polgári jogi felelősségét alapozná meg, személyiségi jog megsértése körében (Kúria Pfv.IV.21.977/2014/4.).

Végül a közérdekű adat fogalma meghatározása körében utalt a Kúria Pfv.IV.21.428/2014/3. számú döntésére is, mely szerint közérdekből nyilvános adatnak minősül az érintett személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízatása. Emellett közérdekből nyilvános adat a személy közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azon személyes adatok is, melyek megismerhetőségét a törvény előírja. Az Infotv. -ből következően tehát ez utóbbi körbe azok az adatok tartoznak, melyekről a Kttv. 179.§-a kimondja, hogy közérdekből nyilvános adatok. De ezen túlmenően az Infotv. szerint is a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adat is közérdekből nyilvános adatnak minősül.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos:

Elsőként a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete indokolását azzal pontosítja és egészíti ki, hogy felperes a 2019. május 8-án kelt keresetében – melyet a 11. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvben is megerősítetten változatlanul fenntartott – alperest arra kérte kötelezni, hogy e-mail címére azon alperesnél foglalkoztatott hivatásos gondnokok nevét és

székhelyét küldje meg, akik 2018. március 26-án a Pest Megyei Topház Egyesített Szociális Intézményben (mai nevén a Gödi Gondviselés Házában) az ott lakó gondnokokkal kapcsolatosan hivatásos gondnoki tevékenységet láttak el.

A másodfokú bíróság továbbá teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a kiadni kért adatok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 26. § (2) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek, mert ezen jogszabályi rendelkezés értelmében ezek az adatok, azaz a közfeladatot ellátó szerv feladat és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízatása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai megismerhetőségét a törvény előírja.

E körben utal a másodfokú bíróság ugyancsak utal az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott NAIH/2016/3397/2/V. számú határozatában foglaltakra is, melyekben megerősítést nyert, hogy a hivatásos gondnok a szociális intézményben lakó gondnokoltak törvényes képviselése során közfeladatot ellátó szerv, feladat és hatáskörében eljáró személy is egyben. Ezért neve, és a közfeladata ellátásával összefüggő egyéb személyes adata közérdekből nyilvános adatnak minősül.

Az elsőfokú bíróság – egyebek mellett Imre Zsolt járási hivatal vezető, alperesi törvényes képviselő, valamint Belvonné Tóth Andrea érdektelen tanúvallomása, továbbá alperes adatigénylésre adott válasziratában foglaltak alapján is – helyesen állapította meg, hogy az alperes adatkezelőnek minősül.

Helytálló továbbá az elsőfokú ítélet azon megállapítása is, hogy alperes valamennyi általa kirendelt eseti gondnokhoz tartozó gondnokolt aktájával rendelkezik, és a nála lévő ügyiratok áttanulmányozása alapján kinyerhetőek azok az adatok, melyek az adott időállapotról vonatkozóan rögzítik, hogy az adott szociális intézményben kik voltak törvényes képviselést ellátó hivatásos gondnokok és azok székhelye is megállapítható.

Mivel felperes keresetében az alperesnél foglalkoztatott azon hivatásos gondnokok nevét és székhelyét kérte kiadni, akik 2018. március 26-án az adott szociális intézményben lakó gondnokokkal kapcsolatosan hivatásos gondnoki tevékenységet ellátnak, így a fenti tanúvallomásokból és a peres eljárást megelőző adatigénylésre adott válaszlevél tartalmából kétségmentesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az adatokkal az alperes rendelkezik.

Felperes keresetében ugyanis nem az alperes illetékességi területén kívüli gondnokoltak, illetve azok gondnoka vonatkozásában kért adatközlést, hanem csak és kizárólag az alperesnél foglalkoztatott hivatásos gondnokokra vonatkozóan igényelt adatokat.

Fentiekre is figyelemmel tehát a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem új adatok előállításáról van szó, továbbá az Info tv. értelmében nem az minősül adatkezelőnek, aki az adott adatokról nyilvántartást vezet, hanem az, aki a kiadni kért adatot bármilyen formában kezeli. Alperes pedig a keresettel kért közérdekből nyilvános adatokkal rendelkezik, azokat kezeli.

Megalapozatlanul hivatkozott a fellebbezés arra is, hogy amennyiben közérdekből nyilvános adatról van szó, úgy azok megismeréséhez fűződő jogot a jogszabály mégis korlátozza. Az e körben fellebbezésben felhívott jogszabályi rendelkezések ugyanis a gondnokoltak személyével kapcsolatos bírósági és OBH által kezelt nyilvántartási adatok megismerésére vonatkoznak, a felperes azonban az adott gondnokoltak hivatásos gondnokairól kért adatokat.

A felperes az elsőfokú eljárás során csatolt dokumentumokkal aggálymentesen igazolta, hogy a szociális intézményben adott napon történt megalázó, személyiségi jogot is sértő bánásmód miatt egyrészt büntető feljelentést is tett, másrészt pedig közérdekű keresetet terjesztett elő a Fővárosi Törvényszéken, mely eljárások folyamatban vannak. Az sem vitás tényadat, hogy a felperes olyan érdekvédelmi szervezet, amelynek célja az értelmi és pszichoszociális fogyatékossgal élő emberek jogainak érvényesítése, és az sem, hogy e célból kíván információhoz jutni. Mindez pedig önmagában is megalapozatlanná teszi alperes azon hivatkozását, hogy felperes visszaélészerű joggyakorlást folytat adatkiadás iránti kérelmével.

A közérdekből nyilvános személyes adatok tekintetében fontos kiemelni, hogy megismerésükre ugyan a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, de ezen adatok személyes adat jellege a nyilvánosság ellenére megmarad, így az adatvédelem legfontosabb garanciáját, a célhoz kötött adatkezelés elvének követelményét változatlanul be kell tartani. Ezen szabályozással a törvény a nyilvánosságnak az eredeti jogalkotói szándékkal nyilvánvalóan ellentétes felhasználását, például személyes adatokat is tartalmazó adatbázisok nyilvánosságra hozatalát kívánja törvényi keretek közé szorítani. Az Infotv.-ben kimondott célhoz kötött adatkezelés elvét a már nyilvánosságra hozott személyes adatok későbbi felhasználása során is maradéktalanul érvényesíteni kell.

Ugyanakkor megalapozatlanul hivatkozott a fellebbezés arra is, hogy az Info tv. 26. § (2) bekezdése szerinti célhoz kötöttség elve is sérül, mivel a felperes az adatigénylés célját és indokát a fentiekben kifejtettek szerint aggálytalanul nem igazolta. Helyesen hivatkozott e körben felperes arra, hogy amennyiben nem az általa egyébként megjelölt célok körében használja fel az adatokat, úgy az érintett jogszabályok megszegése esetlegesen személyhez fűződő jogok megsértése iránti igényt alapozhat meg vele szemben.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint továbbá tévesen hivatkozott a fellebbezés arra is, hogy a felperes adatigénylése ún. készletező adatkezelésnek minősül. Mivel felperes közérdekű keresettel már polgári peres úton igényt érvényesített, és büntető eljárást is kezdeményezett, valamint alapszabályában szerepel az értelmi és pszichoszociális fogyatékossgal élő emberek jogainak érvényesítése is, ezért ebbe a körbe beletartozik az is, hogy a gondnokoltaktól hivatásos gondnokaikon keresztül meghatalmazást kérjen, adott esetben egyes gondnokolt személyek jogi képviselőjének ellátására is. Az az ellenkérelemben is hivatkozott azon körülmény, hogy a gondnokok teljes listázása őket további életpályájukon hátrányos, illetve egyenlőtlen helyzetbe hozhatja pedig teljességgel megalapozatlan, tényadatokkal nem alátámasztott feltételezés.

Mindezeknek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezését pedig a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és alperes adatszolgáltatási kötelezettségét az általa foglalkoztatott hivatásos

gondnokok vonatkozásában határozta meg akként, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak szerint köteles azt teljesíteni.

Felperes a fellebbezési eljárásban 80 %-os mértékben, míg az alperes 20 % erejéig lett pernyertes. A másodfokú bíróság a perköltség elszámolása során figyelemmel volt továbbá arra is, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Kúria felperes javára 100.000.- forint, míg alperes tekintetében 22.800.- forint perköltséget számolt el. A jelen eljárásban felmerült munkadíj elszámolása során pedig felperes oldalán további 100.000,- forintból, míg alperes tekintetében 127.000.- forintból indult ki.

Erre figyelemmel a pernyertesség és pervesztesség aránya értékelésével a másodfokú bíróság a felperes javára megállapítandó perköltség összegét 160.000.- forintban, míg az alperesét 29.960.- forintban állapította meg, majd ennek eredményeként a részben pervesztes alperest a túlnyomóan pernyertes felperes javára 130.040.- forint – felülvizsgálati eljárási költséget és fellebbezési eljárási költséget is tartalmazó – részperköltség megfizetésére kötelezte a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján. Az ügyvédi munkadíjak összegét pedig a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján határozta meg azzal, hogy a felperesi képviselő munkadíja áfát nem tartalmazott.

Megállapította végül, hogy a jelen eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2021. szeptember 15.

dr. Kovács András s.k.

Vojnitsné dr. Kisfaludy Atala s.k. törvényszéki tanácselnök Szegváriné dr. Barócsi Eszter s.k.

törvényszéki bíró, előadó

a tanács elnöke

bíró